Magiczny Kraków

Wręczono najstarszą nagrodę naukową w Polsce

2025-12-10

Przedstawiciele środowiska naukowego odebrali podczas uroczystej sesji Rady Miasta Krakowa Nagrody Naukowe im. Mikołaja Kopernika. Fundowane są one raz na pięć lat przez Gminę Miejską Kraków i przyznawane przez Polską Akademię Umiejętności.

– To dla mnie wielki zaszczyt móc prowadzić dzisiejszą sesję Rady Miasta Krakowa, organizowaną dla uczczenia wybitnych naukowców i ich osiągnięć. Takie wydarzenia mają szczególne znaczenie, ponieważ – w mojej opinii – polska nauka od lat nie jest odpowiednio finansowana. To prowadzi do wielu niewykorzystanych szans, zwłaszcza gdy mówimy o osobach takich jak dzisiejsi laureaci: wnosicie Państwo do naszego kraju ogrom wiedzy, doświadczeń, umiejętności i świeżego spojrzenia na świat, którego niestety w Polsce zbyt często nie potrafimy w pełni wykorzystać. Dlatego tak ważne jest, by podkreślać każdy taki moment, każde wyróżnienie i każde spotkanie. Bardzo doceniam Państwa pasję, konsekwencję oraz odwagę – tę intelektualną, która pozwala czasem powiedzieć tym, którzy wydają się w danym momencie ważniejsi, że świat wygląda inaczej – powiedział podczas sesji uroczystej przewodniczący Rady Miasta Krakowa Jakub Kosek.

Jest to nagroda przyznawana w dziewięciu kategoriach, związanych z naukami, którymi zajmował się Mikołaj Kopernik. Nagrodę przyznaje się autorom związanym z nauką polską, którzy w pięcioleciu poprzedzającym rok przyznania nagrody ogłosili wyróżniające się szczególnie wysoką wartością naukową prace z dziedziny: astronomii, ekonomii, filologii klasycznej, filozofii przyrody, kosmologii i astrofizyki, matematyki, medycyny, nauk o Ziemi oraz prawa. Nagrodę przyznaje co pięć lat Polska Akademia Umiejętności, według przez siebie przyjętego regulaminu nagród. W posiedzeniach Komisji PAU do Spraw Nagrody Naukowej im. Mikołaja Kopernika Fundacji Miasta Krakowa biorą udział przedstawiciele Rady Miasta Krakowa i Urzędu Miasta Krakowa. Pierwsze nagrody zostały przyznane w roku 1995.

Tegoroczni laureaci to:

- **dziedzinie astronomii** – dr Przemysław Mróz, Obserwatorium Astronomiczne Uniwersytetu Warszawskiego
- **w dziedzinie ekonomii** – prof. dr hab. Mateusz Machaj, Uniwersytet Wrocławski
- **w dziedzinie filologii klasycznej** – dr hab. Karol Zieliński, Uniwersytet Wrocławski
- **w dziedzinie matematyki** – prof. Mariusz Mirek, Zakład Analizy Funkcjonalnej Wydziału Matematyki i Informatyki, Uniwersytet Wrocławski
- **w dziedzinie filozofii przyrody** – dr hab. Paweł Polak, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II
- **w dziedzinie kosmologii i astrofizyki** – prof. Ewa Szuszkiewicz, Uniwersytet Szczeciński
- **w dziedzinie medycyny** – prof. dr hab. n. med. Marcin Magierowski, Ośrodek Biomedycyny i Nauk Interdyscyplinarnych, Wydział Lekarski CM UJ Collegium Medicum UJ oraz zespół: prof. dr hab. Magdalena Zielińska, dr Mariusz Popek i dr Karolina Orzeł-Gajownik z Zakładu Neurotoksykologii Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN
- **w dziedzinie nauki o ziemi** – dr hab. Edyta Łokas, prof. Instytut Fizyki Jądrowej PAN, Instytut

Fizyki Jądrowej PAN, Zakład Spektrometrii Mas
- **w dziedzinie prawa** – prof. Wojciech Załuski, Uniwersytet Jagielloński.

– Ta nagroda akcentuje te aspekty funkcjonowania w naszym mieście, które są dla nas najważniejsze: z jednej strony dbanie o dziedzictwo, dbanie o historię, a z drugiej poszanowanie dla tradycji akademickich naszego miasta i dbanie o przyszłość. (…) Dziś ta nagroda jest dla nas świadectwem przeszłości, ale też pewnego rodzaju inwestycją w przyszłość. Jest odwołaniem się do tradycji, ale też jasnym ukierunkowaniem na nowoczesność i rozwój. Losy Krakowa i kraju są nierozłącznie związane z potencjałem naukowym – mówił Aleksander Miszalski, prezydent Miasta Krakowa.

Prof. Jan Ostrowski, prezes Polskiej Akademii Umiejętności podkreślał, że Nagroda Naukowa im. Mikołaja Kopernika jest najstarszą nagrodą naukową w Polsce, ma dokładnie tyle samo lat, co PAU, została utworzona w roku 1873. – Mikołaj Kopernik kojarzy nam się z astronomią, a przecież był też wszechstronnym humanistą. Nagroda przyznawana jest w dziewięciu kategoriach. To piękne spektrum nauk przyrodniczych, ścisłych i humanistycznych. Któż z nas jest w stanie podobnie działać w dzisiejszych czasach? – mówił prof. Jan Ostrowski.

Uroczystą sesję uświetnił występ artystyczny uczniów z Państwowej Szkoły Muzycznej II stopnia im. Władysława Żeleńskiego. Pod opieką prof. Macieja Gładysa wystąpili Benjamin Leksycki (wiolonczela) oraz Dawid Zapał (akordeon).